

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на образованието и науката

№.....

..... 2019 г.

ДО
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОКЛАД

от Красимир Вълчев – министър на образованието и науката

Относно: *Проект на Решение на Министерския съвет за увеличаване на средствата за финансовото участие на българската страна в Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“*

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Образователният обмен между Съединените американски щати (САЩ) и Република България под егидата на програма „Фулбрайт“ започва още през 1967 г. През 1993 г. Българо-американската комисия за образователен обмен се учредява официално с двустранно споразумение между правителствата на САЩ и Република

България. Посланикът на САЩ в Република България и министърът на образованието и науката на Република България са почетни председатели на Комисията, а бордът на Комисия „Фулбрайт” се състои от 10 членове: петима американски и петима български граждани. И двете правителства отделят средства за финансирането на Българо-американската „Фулбрайт“ програма. Ежегодно отпусканите средства от американския Конгрес са в размер на около 600 000 долара. От българска страна първоначално отпусканите от българското правителство 40 000 долара годишно от 2009 г. са увеличени на 140 000 долара (Протокол № 27 от заседанието на МС от 10.07.2008 г.). Представени по отделни компоненти, финансовите приноси на двете страни към настоящия момент изглеждат така:

- от българска страна:
 - 140 000 \$ от Министерството на образованието и науката (МОН) - финансов принос на годишна база;
 - 20 000 \$, осигурявани от МОН под формата на офис площи;
 - 72 000 \$ споделени разходи от български училища и частния сектор;
- от американска страна:
 - 599,492 \$ от Държавния департамент на САЩ;
 - 165,765 \$ административни разходи по програмата;
 - 210, 375 \$ принос от американски университети и частния сектор.

Между 1967 и 2018 г. общият брой стипендианти възлиза на 1316 души. 594 българи и 722 американци са получили Фулбрайтови стипендии в различни категории - учени и преподаватели, магистри и докторанти, помощник-учители по английски език, млади изследователи, професионалисти и специалисти в държавния и неправителствения сектор.

В последните 3 години Комисията се съсредоточи върху набиране за участие в програмата на водещи български учени в областта на точните науки, тъй като нарастващ интерес към тях се наблюдава както от българското МОН, така и от Държавния департамент на САЩ. От 20 български учени за последните 3 години 10 специализират в точните или здравните науки. Други приоритетни области са икономиката, политическите науки и отбраната.

24 български Фулбрайтови студенти са посетили САЩ през последните 3 години, за да участват в магистърски и докторски програми и в докторантски

изследвания, като са се обучавали в едни от най-престижните институции – Харвард (4), Станфорд, Джорджтаун, Нюйоркски университет, Технологичен институт на Джорджия, Емъри, Чикагски университет и др.

През 2015-2018 г. 15 американски учени и 9 специалисти са преподавали и извършвали изследователска дейност в Софийския университет, Българската академия на науките, Пловдивския университет, Нов български университет, Великотърновския и Шуменския университет, Американския университет в България и др. Предпочитани области за учените от САЩ са бизнес, право, журналистика, комуникации и английски език.

Студентите от САЩ (16) през този период основно се фокусират върху изследователски области като политически науки, история, археология и изкуства, като така подчертават интереса на младите американци към богатата българска история и култура.

Фулбрайтовата програма за помощник-учители по английски език изпраща 30 млади американци в български гимназии в 26 града на страната, за да работят с ученици от 8 до 12 клас и да им помагат да подобрят уменията си в използването и разбирането на английски език. Помощник-учителите по английски език също така са основали Българо-английски турнири по дебати (BEST), които се състоят от множество състезания през годината и включват над 500 ученици годишно, като ги тренират на важни умения като публична реч, критично мислене, доброволчество и набиране на проектни средства.

„Фулбрайт“ инициира и други дейности, свързани с училищно и университетско образование, като става модел за качество.

След проведени официални разговори между министъра на образованието и науката на Република България и посланика на САЩ в България - Н. Пр. Ерик Рубин, от българска страна е поет ангажимент за увеличаване на вноската на МОН в бюджета на Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“. Нарастването на тази вноска е с цел увеличаване на въздействието и резултатите от програмата, а именно - увеличаване на бройката стипендианти или стартиране на нова програма за обмен на специалисти с определен специализиран профил. Реално в периода между 1993 г. и 2003 г. не е имало финансов принос от българска страна. След това, между 2004 г. и 2007 г., приносът ни е бил \$40 000, 2008 г. - \$70 000 и от 2009 г. - \$140 000.

Имайки предвид факта, че през последните 10 години няма нарастване на българската вноска, а България вече е държава член на Европейския съюз и икономическото ѝ състояние значително се е подобрило, очаквано следва да се увеличи и финансовият принос на страната в Българо-американската програма за образователен обмен с цел доближаване до финансовия дял на Държавния департамент. МОН може да поеме този ангажимент чрез поетапно увеличение с 30% (равняващи се на вноска от 182 000 щатски долара годишно) за следващите 2-3 години, след което ще се проведат отново преговори и ще се подготви финансов сценарий от 2021 г. или 2022 г. нататък.

Средствата за увеличение на българския дял в бюджета на програма „Фулбрайт“ ще бъдат осигурени от бюджета на МОН за съответната година.

С проекта на Решение на Министерския съвет не се транспонират актове на Европейския съюз, поради което не е приложена справка за съответствие с европейското право.

Приемането на акта няма да окаже пряко и/или косвено въздействие върху държавния бюджет.

Материалите са съгласувани по реда на чл. 32 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. Направените бележки и предложения са отразени съгласно приложената справка.

Проектът на Решение на Министерския съвет бе публикуван на основание чл. 85, ал. 1 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация на интернет страницата на Министерството на образованието и науката и на Портала за обществени консултации на Министерския съвет. В законово установения срок няма постъпили коментари, бележки и предложения от общественото обсъждане.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОЖИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,**

Предвид гореизложеното и на основание чл. 8, ал. 1 от Устройствения правилник

на Министерския съвет и на неговата администрация предлагам на Министерския съвет да приеме проекта на Решение за увеличаване на средствата за финансовото участие на българската страна в Споразумението между правителството на Република България и правителството на Съединените американски щати относно Българо-американската комисия за образователен обмен „Фулбрайт“.

КРАСИМИР ВЪЛЧЕВ

Министър на образованието и науката

ПРОЕКТ!